

vinske račune. Prvi izkazujejo vsak čas čisto, resnično stanje imovinske sestavine (na primer račun blagajne), drugi pa izkazujejo poleg stanja sestavine še uspeh (dobiček ali izguba), ki ga povzročajo gospodarski pojavi (na primer račun blaga).

Dvojno knjigovodstvo razvija torej računski zistem, čigar naloga je podajati natančen obračun imovine, v celoti in v vseh poedinih delih, dalje izprememb, ki preobrazujejo imovino in njene sestavine tekom določene dôle, poleg tega še obračun rezultatov teh izprememb (pomnožitev = dobiček, zmanjšba = izguba) z ozirom na začetno stanje imovine v celoti, poedinih sestavin v detajlu.

Vzporeditev omenjenih dveh računskih skupin se vrši v glavni knjigi, ki se nekoliko razlikuje od istoimene knjige enovitega knjigovodstva. Dočim je vsebina glavne knjige pri enovitem knjigovodstvu le razpredelba osebnih računov, razkazujočih stanje dolga ali terjatve nasproti tretjim osebam, dostavlja dvojno knjigovodstvo osebnim računom še račune za obračun glavnice, sestavin iste in pomnožitev ali zmanjšbo glavnice in sestavin. Posamezni osebni računi se dadó izločiti iz glavne knjige in prenesti v posebno glavno knjigo za osebne račune (kontokorentna knjiga; knjiga debitorjev in kreditorjev; knjiga korespondentov). V tem slučaju pa izkazuje skupljajoči „račun dolžnikov in upnikov“ v skupni vsoti stanje in izpremembe vseh poedinih osebnih računov.

III.

Posledica poslovnih operacij je z ozirom na protidajatev menjava dober, odnosno premik v sestavinah imovine. Če opazujemo protidajatev operacij, vidimo, da se iste delijo:

- a) v opravila proti gotovini, ali takojšnjemu plačilu;
- b) v zamenjalna, in
- c) v kreditna ali časovna opravila.

Hočemo li dobiti historični in pregledni obračun operacij, moramo učinke iste zabeležiti po kronološkem redu, torej po času, v katerem so se operacije pripetile in

se vrstile, in po sistematičnem redu, torej po naravi operacije.

Iz tega sledi, da mora knjigovodstvo razpolagati s knjigami, ki sprejemajo zabeleževalne postavke posameznih trgovskih opravil po časovnem in naravnem redu. Postavke se najprej vnesejo v tekočem redu

IZ ADMONTSKE KNJIŽNICE: PEKEL.

druga za drugo, kakor se resnično pojavljajo, v kronološke knjige, odtod pa prenesejo v sistematične, iz posameznih računov obstoječe knjige.

Po teoriji bi morali torej imeti za vsako operacijsko vrsto po eno kronološko knjigo (Blagajnično knjigo; memorial za menjave in memorial za kreditna opravila) in po eno